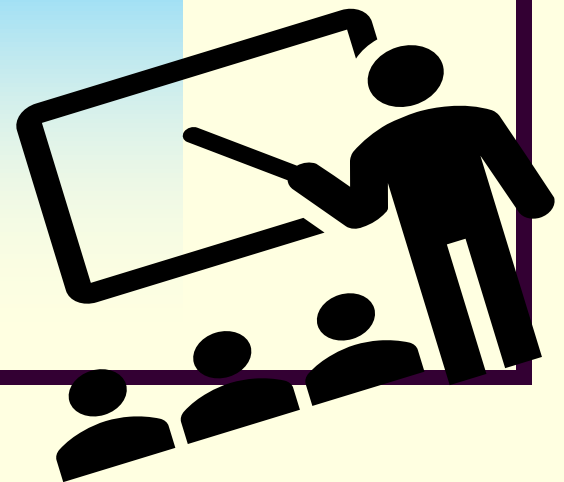

POKLICNI KAŽIPOT

Sistem izobraževanja v Sloveniji s poudarkom
na srednješolskih programih in obdobju prehoda

Osnovna šola **Stari trg ob Kolpi**
Pripravila: Andreja Rade
Šolska svetovalna služba

...vse se začne v vrtcu, ali doma pri babicah...

- **PREDŠOLSKA
VZGOJA**
- **Starši, vzgojiteljice,
stari starši, okolje...**

Osnovnošolsko izobraževanje

- **Osemletna osnovna šola**

- Razredni pouk
- Predmetni pouk

- **Devetletna osnovna šola**

- Prvo obdobje (1. triada)
- Drugo obdobje (2. triada)
- Tretje obdobje (3. triada)

SISTEM IZOBRAŽEVANJA V SLOVENIJI JE RAZDELJEN NA:

- Predšolska vzgoja
- Osnovnošolsko izobraževanje
- **Srednješolsko izobraževanje**
- Visokošolsko izobraževanje
- Univerzitetno izobraževanje
- Podiplomsko izobraževanje

Vsako delo je potrebno, zanimivo,
cenjeno, zaželeno, zahtevno...

Poklicna orientacija v šoli

- Razredne ure (8. in 9. razred),
- Roditeljski sestanek,
- Individualno svetovanje,
- Informiranje učencev,
- Izpolnjevanje vpisnih pol,
- Informiranje o štipendijah...

Dejavniki poklicnega izbora

USPEŠNOST POSAMEZNIKA JE ODVISNA OD :

KAJ HOČE

**Interesi,
stališča,
motivacija, cilji**

KAJ ZMORE

**Sposobnosti,
nadarjenosti,
spretnosti**

KAJ ZNA

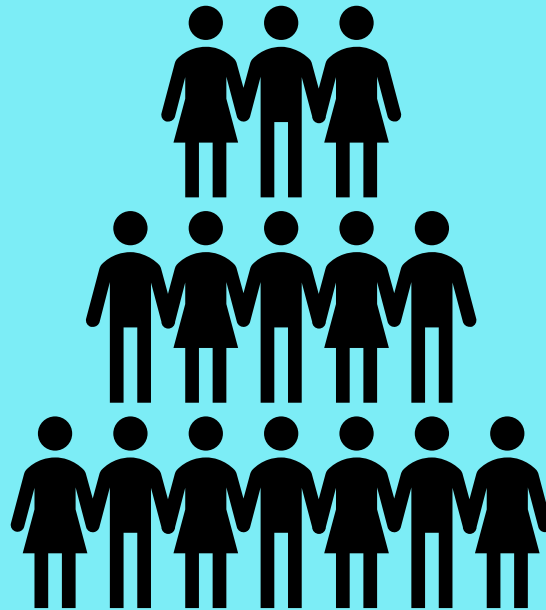
**Navade, spretnosti in znanja,
ki si jih pridobi z učenjem in
treningom**

Srednješolsko izobraževanje

DNEVI ODPRTIH VRAT

Oktober, november, december

- Usposabljanje in izobraževanje je v Sloveniji razvit sistem, na vrhu katerega so univerze z doktorskim študijem, začenja pa se s predšolsko vzgojo v javnih in zasebnih vrtcih.

Srednja šola

Srednješolsko izobraževanje se v Republiki Sloveniji deli na:

- poklicno
- srednje strokovno in tehnično izobraževanje.
- splošno izobraževanje (gimnazije).
- **Splošno izobraževanje** se konča z **maturó** kot obliko zunanega preverjanja znanja in poleg vpisa na univerzo omogoča tudi vključitev v programe višjega in visokošolskega strokovnega izobraževanja.
- **Poklicno** in strokovno izobraževanje pripravlja vajence in dijake predvsem na opravljanje poklica. Konča se z **zaključnim izpitom**, programi **srednjega strokovnega izobraževanja** pa s **poklicno maturó** in omogočajo tudi vključitev v programe višjega in visokošolskega strokovnega izobraževanja. Vsako leto v februarju izide razpis za vpis v srednje šole, prav tako so na šolah organizirani informativni dnevi, kjer se lahko učenci seznanijo s programi šol. V marcu pa je treba do predvidenega roka oddati prijavo na želeno srednjo šolo.

Srednješolsko izobraževanje

- **SPLOŠNO SREDNJE IZOBRAŽEVANJE** (4 leta) - GIMNAZIJE
- **SREDNJE TEHNIŠKO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE** (4 leta)
- **SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE** (3 leta)
- **SREDNJE POKLICNO TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE** (3+**2**)

Sprejeti odločitev...

- V katero šolo se bo učenec vpisal, je njegova odločitev;
- Starši, učitelji, prijatelji, svetovalni delavci pa mu lahko pri tej odločitvi pomagajo;

Pomoč zajema:

- seznanjanje s sistemom izobraževanja,
- spoznavanje različnih poklicev,
- odkrivanje lastnih interesov

TO SEM JAZ...

POKLICNO USMERJANJE
šolsko svetovalno delo 2004/2005
SAMOSPOZNAVANJE – PLAKAT O MENI

MOJE SPOSOBNOSTI

- zelo rad imam različne športe
- rad razmišljam o različnih možnostih
- zelo rad imam logična vprašanja in tudi matematične stvari

MOJA PRIHODNOST

- končati šolo
- poiskati dober poklic
- ustvariti družino in bit srečen v življenju

devetošolec

POZITIVNE LASTNOSTI

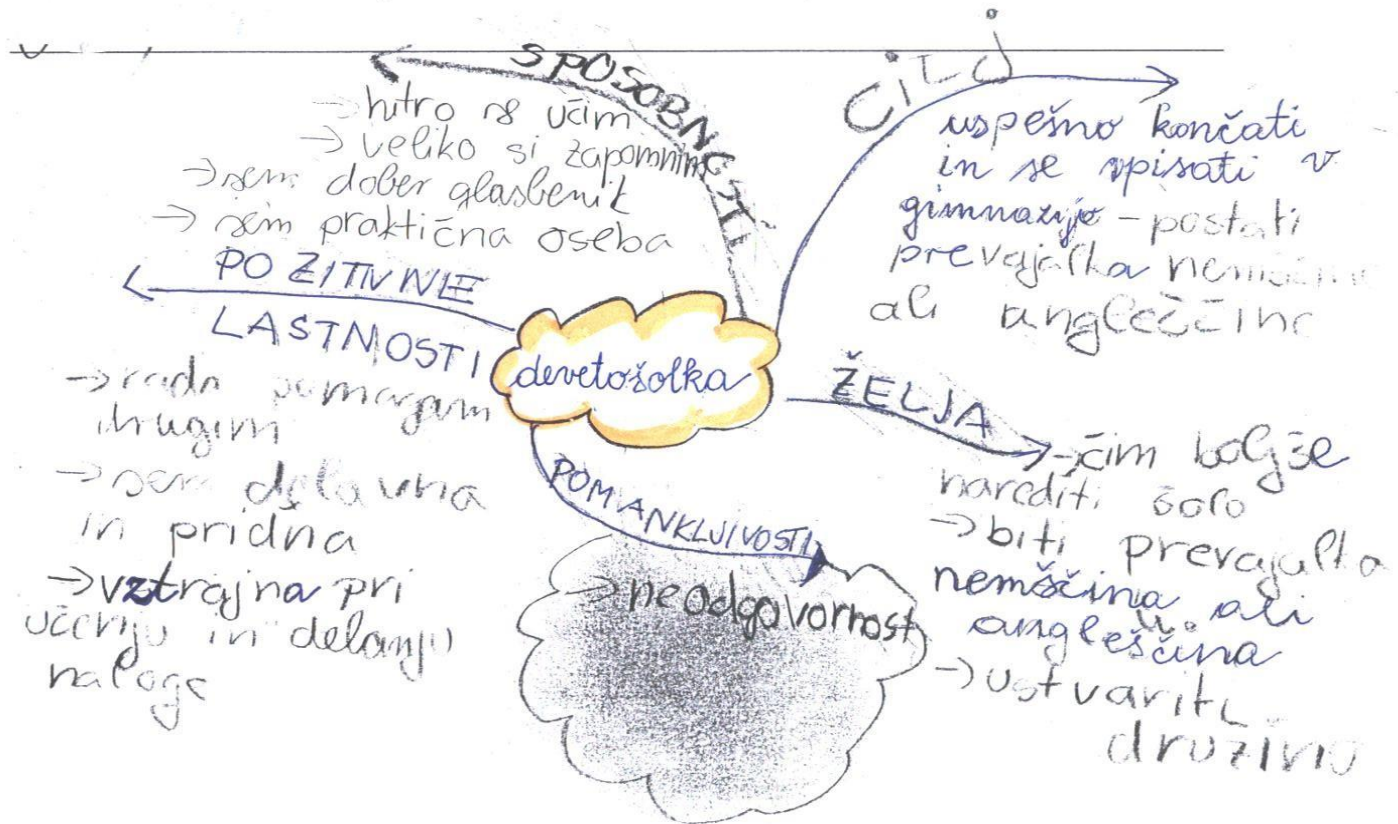
- zelo rad delam fizična dela in gospodinska dela
- če hočem sem tudi priden in včasih tudi lenotni
- pripravljen sem pomagati drugim kajti mislim, da je treba pomagati tistim, ki so bolni in teboj in tako pa boš tudi ti srečen če boš nekomu pomagal

POMANKLJIVOSTI

- včasih len
 - tisto, kar me ne ne zanimajo mi rad ne razumim
 - HO. VOŽIN kajiga da prideš do drugega
 - včasih me je težko vztrajnim delom.
- CILJI:
velikih ciljev
nimam kajti mislim, da prideš do drugega cilja karno in vztrajnim delom.

TO SEM JAZ...

POKLICNO USMERJANJE
šolsko svetovalno delo 2004/2005
SAMOSPOZNAVANJE - PLAKAT O MENI

SREDNJE POKLICNE ŠOLE

- Izobražujejo za določen poklic;

Značilnosti:

- - **PRAKTIČNI POUK** – del predmetnika, opravlja se v delavnicah oz. v prostorih šole, ki so temu namenjene- v vseh treh letnikih; največ do **12 ur** tedensko;
- - **DELOVNA PRAKSA** – praktično izobraževanje v delovnem procesu izven šole, v delovnih organizacijah oz. podjetjih,
- v 1. in 2. letniku – **36 ur** letno.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE - programi

- Trgovec
- Zidar
- Pečar-keramik
- Slikopleskar
- Električar elektronik
- Električar energetik
- Pek
- Slaščičar
- Mesar
- Kuhar
- Natakar
- Grafičar
- Avtoličar
- Avtoklepar
- Avtoserviser
- Klepar-krovec

- Frizer
- Bolničar-negovalac
- Pomočnik konfektionarja
- Gozdar
- Mizar
- Lesar
- Administrator
- Cvetličar
- Vrtnar
- Gospodar na podeželju
- Steklar
- Rudar
- Orodjar
- Zlatar
- Urar

PREDMETNIK BOLNIČAR-NEGOVALEC / SPI

PREDMETI	1. letnik		2. letnik		3. letnik		SKUPNO št. ur v program u
	št. ur na		št. ur na		št. ur na		
	ted	leto e n	teden	leto	teden	leto	
A - Splošnoizobraževalni predmeti							
Slovenščina	3	105	3	105	3	102	312
Tuji jezik	2	70	2	70	2	68	208
Matematika	2	70	2	70	2	68	208
Umetnost	2	70					70
Naravoslovje	2	70	1	35			105
Družboslovje	2	70	2	70	2	68	208
Športna vzgoja	3	105	3	105	3	102	312
Skupaj A	16	560	13	455	12	408	1423
B - Strokovno-teoretični predmeti							
Vzgoja za zdravje in higiena	2	70			2	68	138
Osnove anatomije in fiziologije	2	70	1	35			105
Gospodinjstvo, hranoslovje in osnove dietetike	3	105	2	70	1	34	209
Kontaktna kultura			2	70	1	34	104
Socialno skrbstvo			2	70	1	34	104
Pomoč in oskrba	5	175	4	140	3	102	417
Skupaj B	12	420	11	385	8	272	1077
C - Praktično izobraževanje v šoli							
Praktični pouk	4	140	8	280	12	408	828
D - Interesne dejavnosti							
Interesne dejavnosti		96		96		64	256
Skupno število ur	32	1120	32	1120	32	1088	3328

SREDNJE STROKOVNE ŠOLE

- Izobražujejo za opravljanje delovnih nalog, za pripravo delovnega procesa, nadzor in kontrolo kvalitete izdelkov in storitev;
- **PRAKTIČNI POUK** – do 6 ur tedensko;
- **DELOVNA PRAKSA** – v 2. in 3. letniku – 72 ur letno.

SREDNJE TEHNIŠKO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE - programi

Programi:

- **Ekonomski tehnik**
- **Gradbeni tehnik**
- **Geodetski tehnik**
- **Elektrotehnik elektronik**
- **Elektrotehnik energetik**
- **Živilski tehnik**
- **Veterinarski tehnik**
- **Gostinski tehnik**
- **Vzgojitelj predšolskih otrok**
- **Farmaceutski tehnik**
- **Laboratorijski tehnik**
- **Zobotehnik**
- **Kozmetični tehnik**
- **Kemijski tehnik**
- **Strojni tehnik**

- **Aranžerski tehnik**
- **Medijski tehnik**
- **Prometni tehnik**
- **Tehnik zdravstvene nege**
- **Oblikovalec kovin**
- **Gozdarski tehnik**
- **Lesarski tehnik**
- **Elektrotehnik računalništva**
- **Plovbni tehnik**
- **Ladijski strojni tehnik**
- **Fotografski tehnik**
- **Modni oblikovalec**
- **Grafični oblikovalec**
- **Industrijski oblikovalec**
- **Vrtnarski tehnik**
- **Kmetijski tehnik**

PREDMETI	1. letnik		2. letnik		3. letnik		4. letnik		SKUPNO št. ur v programu
	št. ur na		št. ur na		št. ur na		št. ur na		
	teden	leto	teden	leto	teden	leto	teden	leto	
A - Splošnoizobraževalni predmeti									
Slovenščina	4	140	4	140	3	105	3	102	487
Tuji jezik I	3	105	3	105	3	105	3	102	417
Umetnost			2	70					70
Matematika	3	105	3	105	3	105	3	102	417
Zgodovina	2	70	2	70					140
Geografija	2	70	-	-					70
Psihologija/Sociologija*			-	-			2	68	68
Informatika	2	70	-	-					70
Fizika	2	70	2	70	2	70			210
Kemija	2	70	-	-					70
Športna vzgoja	3	105	3	105	3	105	3	102	417
Skupaj A	23	805	19	665	14	490	14	476	2436
-									
B - Strokovno-teoretični predmeti									
Materiali	2	70	2	70					140
Opisna geometrija	2	70	2	70					140
Visoke zgradbe	3	105	3	105	3	105	3	102	417
Gradbena mehanika			2	70	3	105	4	136	311
Beton			-	-	3	105			105
Geodezija			-	-	2	70			70
Nizke zgradbe			2	70	3	105	4	136	311
Kalkulacije in poslovanje			-	-	2	70	4	136	206
Skupaj B	7	245	11	385	16	560	15	510	1700
-									
C - Praktično izobraževanje v šoli									
Praktični pouk	2	70	2	70	2	70	3	102	312
-									
Č - Praktično izobraževanje v delovnem procesu									

SPLOŠNO SREDNJE IZOBRAŽEVANJE

■ GIMNAZIJE:

☀ **Splošna gimnazija**

☀ **Strokovne gimnazije:**

- Tehniška gimnazija
- Športna gimnazija
- Ekonomska gimnazija
- Umetniška gimnazija

Gimnazija je priprava na visokošolski in univerzitetni študij!!

PREDMETNIK GIMNAZIJA

PREDMETI	1. letnik		2. letnik		3. letnik		4. letnik		SKUPNO št. ur v programu	maturitetni standard
	št. ur na		št. ur na		št. ur na		št. ur na			
	ted	leto en	teden	leto	teden	leto	teden	leto		
I - Obvezni predmeti										
Slovenščina	4	140	4	140	4	140	4	140	560	560
Matematika	4	140	4	140	4	140	4	140	560	560
Prvi tuji jezik	3	105	3	105	3	105	3	105	420	420
Drugi tuji jezik	3	105	3	105	3	105	3	105	420	420
Zgodovina	2	70	2	70	2	70	2	70	280	280
Športna vzgoja	3	105	3	105	3	105	3	105	420	
Glasba	1,5	52							52+18*	
Likovna umetnost	1,5	52							52+18*	
Geografija	2	70	2	70	2	70			210	280
Biologija	2	70	2	70	2	70			210	315
Kemija	2	70	2	70	2	70			210	315
Fizika	2	70	2	70	2	70			210	315
Psihologija**					2	70			70	280
Sociologija**			2	70					70	280
Filozofija**							2	70	70	280
Informatika	2	70							70	
II - Izbirni predmeti										
			1-3	35-105	1-5	35-175	8-12	280-420	490-630	
III - Obvezne izbirne vsebine										
		90		90		90		30	300	
Skupaj (I+II+III)										
	32	120	329	1210	32	1210	29-33	1045-1185	4675-4815	
Število tednov pouka										
		35		35		35		35	140	
Število tednov obveznih izbirnih vsebin										
		3		3		3		1	10	

Pred izbiro poklica...

- **LJUDJE SE MED SEBOJ RAZLIKUJEMO.**
- **VSAK NEKAJ ZNA, VE, VSAKOGAR NEKAJ ZANIMA.**
- **VSAKIMA SVOJE ŽELJE, PRIČAKOVANJA IN CILJE.**
- **VSAK ZASE JE NEKAJ POSEBNEGA, ENKRATNEGA.**
- **VSAK LAHKO POIŠČE POKLIC, KI USTREZA NJEGOVIM LASTNOSTIM.**
- **NA PRELOMNICAH (iz vrtca v OŠ in iz OŠ v SŠ) se odvija veliko SPREMENB, kar zahteva od otrok in staršev PRILAGAJANJE, FLEKSIBILNOST, SPREJEMANJE, MOTIVIRANOST IN DELOVNOST.**

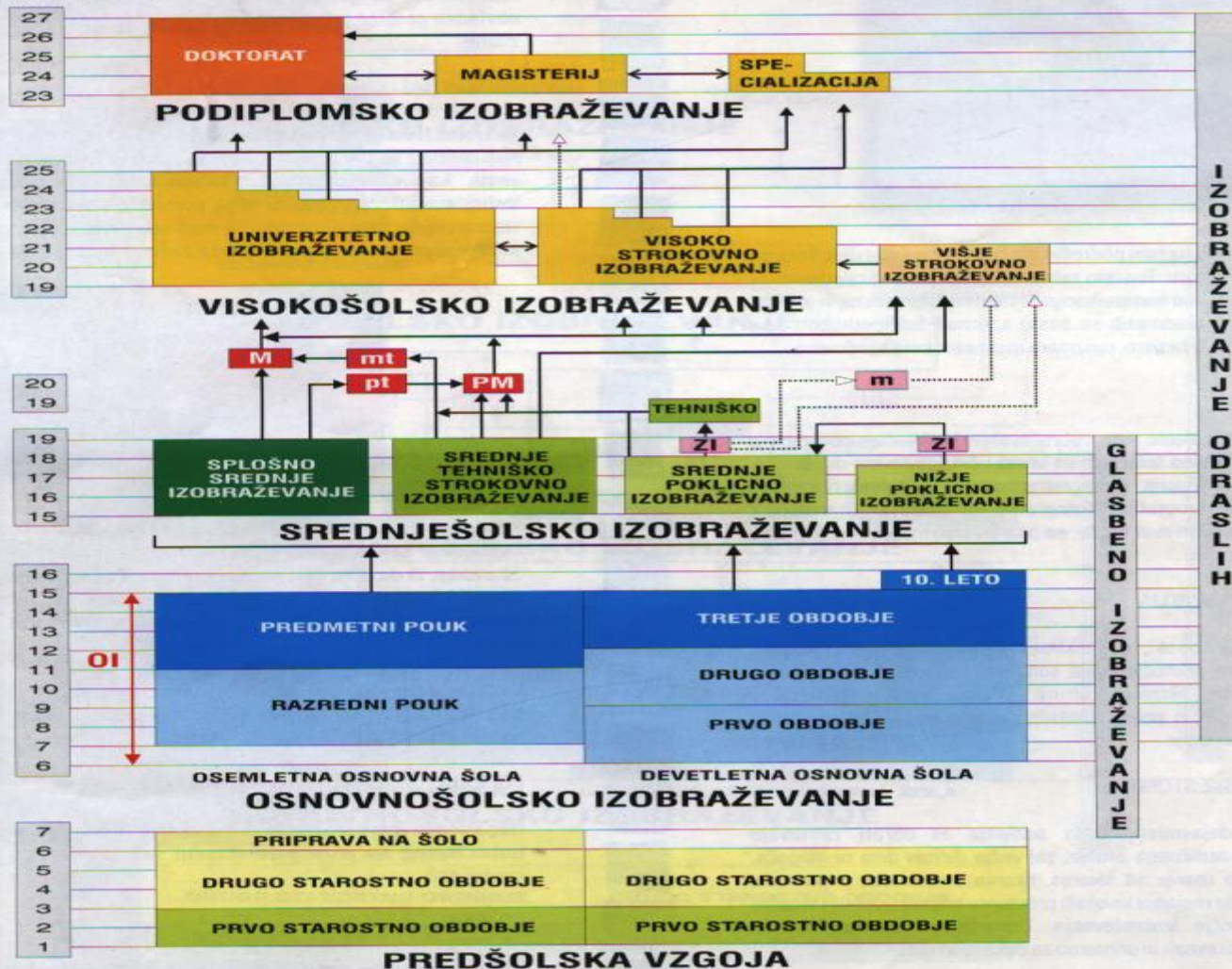
VIDEO PREDSTAVITVE:

- <https://youtu.be/l6Ufmjj2Lxo>
- <https://youtu.be/w0beSRaLRWM>
- <https://youtu.be/BRuXWbkuhKc>
- https://youtu.be/qS9_5ScuWm4
- <https://youtu.be/eP1r55wRMp4>

SCHEMA VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA V SLOVENIJI

STAROST

LEGENDA:

- OI** Obvezno izobraževanje
- mt** Maturitetni tečaj
- pt** Poklicni tečaji
- m** Program priprave na mojstrski izpit
- ZI** Zaključni izpit
- PM** Poklicna matura
- M** Matura
- ← Splošna dostopnost
- ⇄ Dostop s posebnimi pogoji / dodatni izpiti, delovne izkušnje/
- ↔ Možnost prehoda

VSI SO/SMO POMEMBNI:

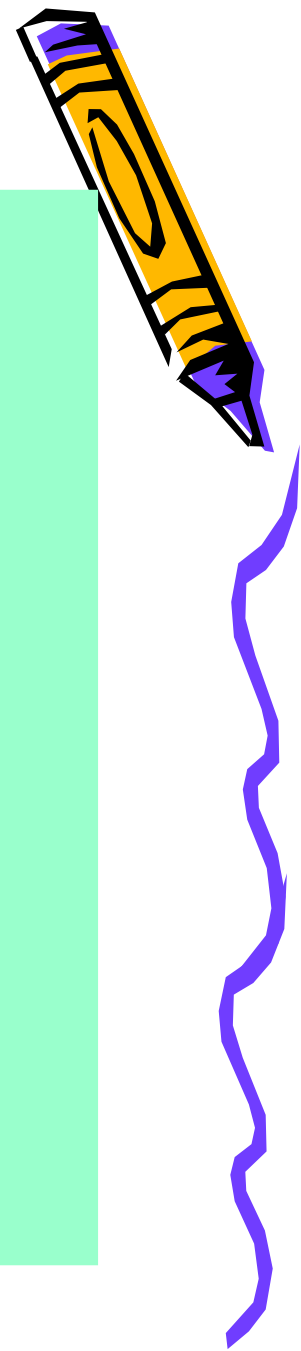
EDEN BREZ DRUGEGA NE BI ZMOGLI ENAKO DOBRO ŽIVETI.

IZBERI SI POKLIC, KI BO TVOJE ŽIVLJENJE!

IZBERI SI POKLIC, S KATERIM BOŠ DRUGIM SPREMENIL ŽIVLJENJE (NA BOLJE).

INFORMATIVNI DNEVI

- Vsako leto v mesecu februarju;
- Potekajo 2 dni - petek, sobota;
- Srednje šole odprejo svoja vrata in nudijo informacije o izobraževalnih programih, katere izvajajo.
- Učenci se teh dnevov udeležijo skupaj s starši.
- **NE POZABITE;** v petek,
11.februar 2022 in
v soboto,
12.februar 2022

Srednje šole po Sloveniji izvajajo različne programe...

■ Razdeljene so po regijah:

- Gorenjska regija
- Goriška regija
- Jugovzhodna Slovenija
- Koroška regija
- Notranjsko-kraška regija
- Obalno-kraška regija
- Osrednjeslovenska regija
- Podravska regija
- Pomurska regija
- Savinjska regija
- Spodnjeposavska regija
- Zasavska regija

JUGOVZHODNA SLOVENIJA

- SREDNJEŠOLSKI PROGRAMI SE IZVAJAJO V MESTIH:
- ČRNOMELJ
- GRM PRI NOVEM MESTU
- NOVO MESTO
- KOČEVJE

**ODLOČITEV ZA DOLOČEN PROGRAM SREDNJE ŠOLE, POMENI
ODLOČITEV ZA REDNO IN VZTRAJNO UČENJE IN DELO, KI
VODI K USPEHU IN PRIDOBITVI POKLICA IN STROKOVNEGA
NAZIVA.**

- Otroci so tisti, ki bodo povedali , kaj jih veseli in česa si želijo;
- Njihove želje naj bodo vodilo pri izbiri poklica; pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na sposobnosti, ocene in delovne navade...

**■ ZA USPEH V ŽIVLJENJU
SO ODLOČILNE
PREDVSEM DELOVNE
NAVADE POSAMEZNIKA.**

Njihove želje naj bodo vodilo pri izbiri poklica; pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na sposobnosti, ocene in delovne navade...

Potrebne/ spretnosti na delovnem mestu

spretnosti reševanja kompleksnih težav

koordinacija s preostalimi

iznajdljivost v kritičnih položajih

pogajanje

nadzor kakovosti

storitvena usmerjenost

razsojanje in sprejemanje odločitev

aktivno poslušanje

kreativnost

V katerih industrijah (sektorjih) bo zaposlenost rasla:

- informacijska in telekomunikacije
- Profesionalnih storitvah
- mediji,
- zabava, turizem in informiranje
- potrošnja
- mobilnost
- energija
- finančne storitve in investicije
- osnove in infrastruktura

Na poti do zastavljenih ciljev..

ŠTIPENDIJE

- **KADROVSKE ŠTIPENDIJE** - razpisujejo različna podjetja in delodajalci,
- **DRŽAVNE ŠTIPENDIJE** - razpisuje država,
- **ZOISOVE ŠTIPENDIJE** - Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije

NACIONALNI PREIZKUSI ZNANJ

- Ob koncu 3. triade je **OBVEZNO za vse** učence,
- Dosežki (izraženi v točkah in v odstotku) **so dodatna informacija o znanju** učenca,
- NPZ izvede vsaka šola sama (po navodilih), vrednotenje nalog pa organizira in izvede ZRSŠ,
- Izvede se **v mesecu maju**, drugi rok je namenjen samo za tiste učence, ki se prvega niso mogli udeležiti,
- Opravlja se **iz treh predmetov**: matematika, slovenščina in tretji predmet, katerega pa določi minister;
- Dosežek se učencem **vpiše v zaključna spričevala**, VENDAR **NE VPLIVA** NA OCENE.

V primeru omejitve vpisa...

- **TOČKE PRIDOBLEJENE Z UČNIMI USPEHI V 7., 8. in 9. RAZREDU OŠ / ZAKLJUČNE OCENE VSEH OBVEZNIH PREDMETOV iz 7., 8. in 9.r, BOLJŠE ZAKLJUČNE OCEN DVEH IZBIRNIH PREDMETOV IN OCENE SPLOŠNEGA UČNEGA USPEHA V 7., 8. in 9. RAZREDU – največ 190 točk**
- Nekatere šole zahtevajo preizkus posebnih znanj- npr.: Umetniška gimnazija izvaja preizkus umetniške nadarjenosti.
- V primeru 2. kroga se izbira opravi tudi na podlagi točk , doseženih na nacionalnih preizkusih znanja iz SLJ in MAT, če s tem soglašajo kandidat in njegovi starši.

Za konec...

- *“Otroka ni težko roditi, temveč vzgojiti.”* ... pot k samostojnosti in zrelosti je polna ovir.
- *“Mlada kri mirno ne stoji.”* ... otrokom in kasneje mladostnikom moramo stati ob strani; jih vzpodbujati in nadzorovati, oni to od staršev pričakujejo.
- *“Čas setve še ni čas žetve.”* ... na vsakdanji poti doseganja ciljev moramo vsi biti vztrajni in odgovorni.

slovenski pregovori

POKLICNO USMERJANJE

šolsko svetovalno delo

INTERVJU – spoznavanje ljudi iz prakse

■ **Predstavi se osebi, ki jo nameravaš intervjujati in razloži svoj namen (poklicno izobraževanje)**

■ **V nadaljevanju izvedi intervju. V pomoč in oporo naj ti bodo naslednja vprašanja;**

- 1. Katere vrste nalog so sestavni del Vašega poklica in pomenijo Vaše vsakodnevno delo?
- 2. Katere pripomočke, orodja uporabljate pri svojem delu?
- 3. Opreделите, ali je Vaše delo povezano z ljudmi ali več s predmeti.
- 4. Ali morate nositi posebno delovno obleko pri opravljanju del? Opišite jo.
- 5. Ali se Vam zdi Vaše delo včasih prenaporno?
- 6. Katero šolo ste obiskovali preden ste se zaposlili?
- 7. V katerih poklicih vidite boljšo prihodnost?
- 8. Koliko let že opravljate ta poklic?

■ **Na koncu se zahvalite za sodelovanje.**

■ Ime in priimek učenca/učenke, ki je izvedel intervju: _____

■ Kraj in datum: _____

KAJ BI RAD/A POSTAL/A?

poklicno usmerjanje/šolsko svetovalno delo

ime in priimek učenca/učenke: _____

- INTERVJU – spoznavanje ljudi in njihovih poklicev
- SAMOSPOZNAVANJE – plakat o meni
- POKLICI, ki me zanimajo

SAMOSPOZNAVANJE – PLAKAT O MENI

- Razmišljaj o sebi in v obliki miselnega vzorca izpostavi svoje **želje, sposobnosti, pozitivne lastnosti, cilje**, ki jih želiš doseči in tudi **svoje pomanjkljivosti**.

- Primer:

- Ime in priimek učenca/učenke: _____

POKLICNO USMERJANJE

šolsko svetovalno delo: **SAMOSPOZNAVANJE – PLAKAT O MENI**

Navedi poklice, ki te zanimajo in

bi jih rad/a podrobneje spoznala:

■ Moje ime in priimek: _____